

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtak in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plaša na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravišтво „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Kato, kakovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravišтво: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Ne zaprete reklamacije so poštnine proste.

Boj proti cerkvi.

Svobodomiselci so marljivo na delu! Komaj so srečno izvojevali boj proti katoliški cerkvi na Francoskem, že so začeli enak boj na celi črti na Španskem. Tam iščejo vseh mogočih povodov, da bi mogli začeti s kruto silo nastopati proti katoličanom in njihovi cerkvi. A tudi na Nemškem in pri nas na Avstrijskem se jim hoče takega boja. Vse svobodomiselstvo kopirni po trenotku, da bi bile naše cerkve zapuščene in zaprte, farovži prazni in šole brez križa. V časnikih in na shodih hujskajo ljudstvo proti veri in cerkvi ter uporabljajo za to vsako, še tako majhno priliko. Pred kratkim je izdal sv. Oče pismo nadškofom in škofom, v katerem govori o sv. Karolu Boromejskem ter navaja zgodovinske dokaze o vzrokih luteranstva. To pismo so uporabili slovenski in nemški svobodomiselci ter podtikali sv. Očetu, da je hotel žaliti luterane. Po listih in shodih so divjali proti katoliški cerkvi. Tak shod je bil tudi v Mariboru. Celo sedanja vlada se polagoma vdaja temu svobodomiselnemu toku v Avstriji, kajti naučni minister Stürgkh se je vsled liberalnega razsajanja po državi čutil že tako ojučenega, da je izrekel prikrito grajo, zakaj so naši škofje objavili papeževo pismo v svojih uradnih škofijskih listih.

Daleč smo torej v Avstriji že prišli. Naučni minister si bo dovoljeval, javno odobravati ali grajati, kaj počnejo škofje v svojem cerkvenem delokrogu. Niti papeževih pisem ne bi smeli priobčevati!

Katoličani moramo pravočasno spoznati resnost in nevarnost položaja! Naučni minister, ki je lahko pri nas tudi luteran ali židov ter je navadno svobodomislec, hoče biti v cerkvenih in verskih stvareh več kot papež, več kot naši škofje in nadškofje! Mi katoličani pa poznamo v verskih in cerkvenih rečeh samo cerkveno oblast in nič drugega! To moramo takoj ob prvem naskoku odkrito priznati.

Pred par leti so avstrijski svobodomiselci začeli veliko gonjo za ločitev zakona in za svobodno šolo. Takrat se je dvignilo vse katoliško ljudstvo ter odločno odklonilo tudi vsako razpravo o teh predmetih.

Svobodomiselstvo je za nekaj časa boječe utihnilo, toda le za nekaj časa. Letos je v poslanski zbornici vložil poslanec Mühlwert predlog za razporoko. Stojimo pred novimi boji.

Od dne do dne se kopiči več gradiva, da se vname cerkveno-političen boj tudi na Avstrijskem. Na Francoskem so se katoličani slabo obnašali, ko so jim zapirali cerkve in jim izganjali iz bolnišnic usmiljene sestre. Niti takrat se niso zganili, ko so videli, da se ugrabljeno cerkveno premoženje ni uporabilo za dobrodelne namene, ampak da so vse milijone pokradli iramasonski odvetniki in sodniki. Duhovniki so se skrivali po svojih celicah, ljudstvo pa ni bilo v nobenem oziru organizirano, bilo je brez vodstva in brez odpora. Tudi zadnjič pri luteranskem shodu v Mariboru so šli v ogenj samo naši organizirani delavci, mojstri in telovadci.

Katoličani v Avstriji moramo biti na vse pripravljeni. Zato pa se zbirajmo tudi izven cerkve, da se na vseh poljih organiziramo in postanemo močna armada, ki je pripravljena in oborožena za vse boje. Vsled razporov v nemški krščansko-socialni stranki na Dunaju menijo nemški svobodomiselci, da bi bil sedaj ugoden čas, ako se vrše nove volitve. Ni torej izključeno, da smo blizu novih volitev v državni zbor. Bodimo tudi na ta slučaj dobro pripravljeni, da po metemo z vsemi ostanki svobodomiselstva na Slovenskem.

Politični ogled.

— V avstrijski javnosti nadvladuje mnenje, da bo državni zbor kmalu razpuščen. Seveda se slišijo tudi glasovi, ki nam zatrjujejo, da do razpusta še ne bo prišlo. Za nas posebno zanimivo je, kar piše glasilo „Austria“, ki pravi, da bo Bienerth v jeseni povečal svojo večino v zbornici (tako-le: Najprej se bo obrnil na takozvano Plojevo skupino, na dalmatinske poslance, na češke poslance iz Hrubanove skupine, na velikega gonjača za cerkveno-političen boj, Masaryka, in nekatere Mladočehe. Ker bodo nekateri Slovani stopili na ta način k vladnim jaslom, bodo

zapustili svoje dosedanje slovanske zaveznike in opustili svoje slovanske zahteve. Tako so naši liberalci voljni izdati tudi vseučiliško vprašanje, samo, da ni treba sedanji vladi nasprotovati. Nekateri listi, ki so v zvezi s Plojevo skupino, so začeli že nastopati proti odločnemu boju za slovensko vseučilišče. Na take ljudi se pač ni zanesti, njim ni nič zaupati.

— Hrvaški sabor razpaščen. Ban Tomašič ima že v rokah kraljev odlok za razpust hrvaškega sabora. Stranke se pripravljajo že na nove volitve, ki se bodo vršile najbrž v drugi polovici meseca oktobra.

Mala politična naznanila.

Dne 5. avgusta: Čehi se pripravljajo že za nove državnozbornske volitve. Iz Prage se poroča, da je izvrševalni odbor mladočeške stranke razposlal okrožnice svojim glasilom in zaupnikom, v katerih jim daje navodila za morebitne nove državnozbornske volitve. — Bosenski deželni zbor je sprejel včeraj proračun in bil nato odgođen. — Ogrski državni zbor se snide zopet dne 20. septembra. Tedaj izvoli delegacije in reši proračun za leto 1911.

Dne 6. avgusta: Egiptovska narodna stranka namerava letos meseca septembra prirediti v Bruslju shod, na katerem se bo proglasila neodvisnost Egipta. Angleška se trudi, da bi se preprečel shod, vendar se to bržkone ne bo zgodilo. — Državico Vadač v bližini Maroka so hoteli Francozi zasedeti. Prišlo je do vročega boja, v katerem so izgubili Francozi 300 mrtvih. — V srednje-ameriški republiki Honduras je izbruhnila državljanska vojska. Uporniki so se spoprijeli z vladnimi četami. Padlo je 100 mrtvih in 200 ranjenih. Vladne čete so poražene.

Dne 7. avgusta: Hrvaški ban Tomašič je že odposlal ogrskemu ministrskemu predsedniku Khuenu, predlog za razpustitev hrvaškega sabora in za razpis novih volitev. — V Atenah na Grškem je položaj silno resen. Listi trdijo, da obstoja tajna zveza politikov in častnikov, ki deluje za revolucijo, in da se odstrani sedanja vladarska rodbina. — Španski ministrski predsednik namerava predložiti zbornici predlogo za ločitev cerkve od države po francoskem vzorcu. — Mesto Teheran v Perziji je v vojnem stanju.

Dne 28. avgusta t. l. bo otvoritev „Slovenskega doma“ v Št. Ilju!

PODLISTEK.

Kača.

(Povez iz prijateljskih sanj. Zapisal Starogorski.)
(Konec.)

„Le pojdi gospod vitez, takoj pridem.“
Šel sem.
„Ali bi ne pustili meča zgoraj, gospod. Ovira Vas.“ je rekel sluga.
„Ne. Meča ne pustim nikjer. Vitez sem.“
Sklonil je glavo, kakor bi hotel reči: „sluga sem.“
Šla sva navzdol po stopnicah, globoko, globoko... Nato sva krenila na desno v ozek, zaduhel hodnik.
„Daleč imate klet za vino.“
„Daleč...“
Odgovoril mi je bolje odmev od sten, kakor on. Hipoma mi je šinilo v glavo, da skoraj ni mo- da, bi bilo tukaj vino.
Vstavljal sem.
„Pojdite, gospod vitez.“
„Ne grem.“
Mož je obstal, kakor da bi ne vedel, kaj mu je početi.
„Ne grem, dokler ne pride gospodičina.“
Zdelo se mi je, da se je nasmehnil.
„Ona pride... Sicer pa sva itak na mestu. Ta-le vrata so od kleti.“
Pokazal je na koncu hodnika velika, močna vrata.
Bila so, kakor so vrata v moji domovini v vin- skih kletih, in vzbudila so mi upanje.

Šel sem naprej.
Pred vrati je izviekel sluga velik ključ in od- prl vrata. Iz kleti je prišel čuden, smradljiv duh.
„Prosim, gospod vitez.“
„Idi naprej!“
On pa je ponovil, kakor bi me ne slišal, a z glasom, da sem postal hipoma pozoren.
„Prosim, gospod vitez.“
Vzbudilo se mi je nekaj, kakor odpor.
„In gospodičina?“
Zmajal je z ramami.
To me je še bolj vznemirilo.
„Kaj je z gospodičino?“
On pa je pokazal v klet in ponovil, kakor s pr- va:
„Prosim, gospod vitez.“
Sedaj me je pograbila jeza.
„Ne grem. Pelji me nazaj.“
In ta suhi človek me je pogledal divje. Niti sle- du ni bilo prejšnjega smehljaja. Pokazal je svoj zna- čaj, ko je sprevidel, da imam i jaz svojo voljo.
„Moraš, gospod vitez.“
„Moram...“
Več nisem spregovoril. Meč se mi je zasvetil v roki in lopova bi pribil na steno, da ni odskočil. V jezi, ki je človeku vedno v pogubo, sem zgubil raz- sodnost. Zamahnil sem z mečem, in brez dvojbe bi ga presekal na dvoje, da nisem zadel s koncem ob na- sprotno steno. Meč mi je spodrsnil iz rok. V tem hipu me je ta okostnjak držal za vrat kakor klešče, in v njegovih rokah sem zagledal bodalo.
„Ha, misliš, da me posekaš, kakor si viteza A- riomedeasa? ... Vidiš, gospodičina ga je ljubila, in

ker si ji ga ubil, se je maščevala. V tej kleti boš po- ginil...“

Ril me je k odprtim vratom kleti, iz katere je puhtel mrtvaški duh. Gotovo so ležala tu notri gnijo- ča trupla.

Skušal sem se mu izviti in ga pograbil za grlo. Videl sem, kako je dvignil roko k sunku; zdelo se mi je, da vidim že svojo lastno kri, in v tem smr- nem boju sem zavpil in napol poslednje sile. — — —

Ležal sem na mahu in gledal začuden okrog se- be.

„Sanje so bile.“

Olahkoten sem vzdihnil.

Nad mano je šumljalo listje bukovja, in solnce se je bližalo v zaton. Bilo je drugače skrivnostno ti- ho, le tam nekje sem slišal rezgetati srako, in daleč nekje je krokala vrana.

Vstal sem.

Glej, tam na starem štoru je ležala kača in u- pirala svoje ženske oči naravnost v mene, kakor bi se pripravljala v skok.

Bog, ali si me morebiti zbudil uprav v posled- njem trenotku, da ubežim nevarnosti, da ubežim pred kačo? ...

Nisem mogel misliti, ampak planil sem iz gozda ven... dalje... dalje.

Stoprav na cesti sem se oddahnil in zbral svo- je misli.

Te čudovite sanje, ta kača, vse to se mi je še enkrat pojavilo živo pred mojo dušo.

Da, da... ubežal sem kači, ki bi mi brezdvom- no zavdala smrten udarec, kači tujinstva.“

Razne novice.

Iz šole. Na šestrazrednici v Šoštanju je prosto mesto definitivnega učitelja. Šola je v drugem krajevnem razredu. Prošnje je vložiti do 1. septembra na krajni šolski svet v Šoštanju. — Pri Sv. Duhu v Halozah, drugi plačilni razred, je razpisano mesto definitivnega nadučitelja. Prošnje do 20. avgusta. — Na štirirazrednici pri Sv. Urbanu blizu Ptuja, tretji plačilni razred, je razpisano mesto učitelja, oziroma učiteljice. Prošnje do 31. avgusta na krajni šolski svet. — Razpisano je mesto učitelja in šolskega vodja na novoustanovljeni enorazredni ljudski šoli v Cirkovcih pri Skaljah. Šola je v drugem plačilnem razredu. Prošnje do 1. septembra na krajni šolski svet v Cirkovcih pri Skaljah. Prošnjik mora izkazati znanje slovenskega in nemškega jezika.

Razpisana učiteljska mesta. Na enorazredni ljudski šoli v Razborju pri Slovenjgradu je razpisano mesto učitelja in šolskega voditelja. Prosilci morajo biti večji obeh deželnih jezikov. Šola je v drugem plačilnem razredu. Prošnje do 1. septembra na krajni šolski svet v Razborju. — Na štirirazredni ljudski šoli v St. Jurju v Slov. gor. je razpisano mesto učiteljice. Šola je v drugem plačilnem razredu. Prošnje do 25. avgusta na krajni šolski svet v St. Jurju v Slov. gor. — Na štirirazredni ljudski šoli v Šoštanju je razpisano mesto stalnega učitelja. Prošnje do 1. septembra na krajni šolski svet.

Za učitelje. Naučno ministrstvo je izdalo odlok, ki določa, da se vsakega v službeno dobo suplenta glavne počitnice dva meseca v šolskem letu, ako dve leti zaporedoma služijo. To pa zato, da morejo delati usposobljenostno učiteljsko skušnjo, ki kateri se pripisuje samo one, ki so službovali po zakonu kot učitelji 24 mesecev.

Kat. nar. učiteljstvo, ki je združeno v „Slomškovi zvezi“, je zborovalo dne 8. avgusta v Ljubljani. Predsednik „Slomškove zveze“, poslanec Jaklič, opomni, da slavi Zveza letos 10letnico. Pred 10 leti ni nihče mislil, da se bo Zveza tako okrepila, kakor kažejo sedanjí uspehi, ki so najboljši dokaz pravega dela našega učiteljstva. Te dni so zborovali tudi liberalni učitelji v Novem mestu, pa jih ni bilo toliko, kot je bilo v Ljubljani katoliško-narodnih, čeprav so dobili liberalni učitelji stroške povrnjene.

Velezaslužni g. župnik Janez Kunce pri Sv. Juriju ob Ščavnici je bil imenovan dne 2. avgusta na dan sv. birme za knezošk. duhovnega svetovaleca. Čestitamo!

Slovenec poklican v finančno ministrstvo. Finančni komisar Valentin Žun v Logatcu je poklican v daljno službovanje v finančno ministrstvo na Dunaj.

Vspreh poslancev S. K. Z. za davka prosto kuho žganja. Poslanec dr. Benkovič z drugimi, je le-tos večkrat interpeliral finančnega ministra radi napadne uporabe predpisov o davka prosti kuhi žganja na Spodnjem Stajerskem. Tudi osebno je opetovano posredoval v ministrstvu. Vsebinsko interpelacij smo že priobčili. Te dni je končno ministrstvo ukazalo finančnim oblastim, da se pri naknadnem predpisu davka potom kazni — če kdo toči vino pod vejo v istem letu, v katerem je prijavil davka prosto kuho žganja — sme davek zaračunati le za oni čas, v kat. je dotednji res žganje kuhalo, ne pa tudi za nočni čas, kot se je sedaj prakticiralo. S tem je zahtevam posl. S. K. Z. v precejšnji meri ustrezno; pri preosnovi davka na žganje bode treba izvejevati še to, da sme davka prosto tudi oni žganje točiti, ki svoje vino toči pod vejo tekom istega leta.

Toča je hudo razsajala po rogaškem okraju ter opustošila vinograde. Poslanec dr. Korošec je takoj posredoval na pristojnih mestih.

„Slov. Straža“. (Prosim vsa slavna društva, da uvažujejo sledeče: Naprošamo vsa uredništva naših listov, da sprejemajo naznanila o društvenih prireditvah in zadevah le pod pogojem, da je na pismu prilepljen vsaj pet narodnih kolekov „Slovenske Straže“. Vsa društva naše izobraževalne organi-

Prijatelj je skončal. Pogledal me je in me gledal.

„Kaj praviš k temu.“
„Zelo čudovito,“ sem zmajal z glavo. „To pomeni mnogo.“

„To pomeni pol življenja,“ je pristavil prijatelj. Nato pa je pristavil, kakor sam za se:

„Da, tuja kača me je hotela ugonobiti, a sem ji ubežal, srečno ubežal. Pribežal sem v domovino, tu so mi dali v vinu strupa, a mi ni škodoval. Ti zahrbitni, neznačajni neprijatelji, kateri si niso upali pokazati svojega obličja, so mi hoteli zavdati. A jaz še živim... Od teh pa je nekaj že leglo k pokoju. Odpuščam jim... Žal, da se znajde med njimi i nekdo, ki mi je bil nekoč blizu srca, ker nisem vedel, da je hinavec nad hinavce. A tudi njemu odpuščam... Naj hrumi vihar usode, bije naj me vdar na vdar, nikdar splasil me ne bode, vklonil tudi nikedar!“

Tedaj pa je zazvonilo v vaški cerkvi „Ave Marijo“, in jaz sem se poslovil od prijatelja. Na vrhu klanca sem se še obrnil in pogledal k hiši, ki se je videla prav lepo od tam in videl sem ga v polmraku, odkritega in molečega...

zacije naj napravijo tozadevne sklepe. Isto ukrenejo naše podružnice; nikjer zaspanost, povsod naj vlada hrepenenje po delu, in to naj se pokaže dejansko, da se ne bo samo sklepalo in besedičilo! Mi smo navaženi dela, to nas krepi, in zato tudi „Slov. Straža“ zaznamuje uspehe, katere nam je rodilo delo naših društev in po njih na h podružnic. Imejmo samo eno pred seboj: Delo!

*** 170 podružnic „Slov. Straže“.** „Slovenska Straža“ šteje sedaj 170 podružnic, katere prav živahno delujejo. Naše društvo noče pojmovati tujega duha svobodomiselnosti. Dan za dnem pristopajo novi udje k našim podružnicam in donajajo svoje delo v korist slovenski domovini, in v kratkem pride čas, ko bode združevala „Slovenska Straža“ vse zavedne, narodno čuteče delavce pod svojo zastavo v obrambo slovenske zemlje in naše katoliške cerkve. Naši narodni nasprotniki čutijo to, ker vedo, da krščanski narodi drže krčevito svoje svetinje radi ljubezni do rodne grude. Nemci kupujejo narodne delavce z denarjem, mi pa jih moramo kupovati z ljubeznijo in izobrazbo!

*** Vse podružnice „Slovenske Straže“** uljudno prosimo, da v teku prihodnjega tedna dopošljejo osrednji pisarni imenike, oziroma nabiralne pole z vsemi člani in članicami. One podružnice, ki so imenike že odposlale, seveda tega ne potrebujejo storiti. Kakor je doslej razvidno, že skoro prekašajo naše vrste po številu udov nam nasprotno slovensko organizacijo. Prosim vse one, ki nam pošljejo kak dar ali kako nabrano svoto, da vedno točno in izrecno pripomnijo, je-li svoto smatrati kot „Slomškov dar“ ali kot kaj drugega.

*** Občni zbor „Slovenske dijaške zveze“** se vrši letošnje leto dne 23. avgusta v St. Jakobu v Rožu na Koroškem. Povabljeni so na ta občni zbor tudi zastopniki slovenskega katoliškega učiteljstva in vsi prijatelji kat. narodnega dijaštva, zlasti še preč. duhovščina.

*** Vrazova stoletnica.** Objavljamo spored slavnosti, ki bo dne 21. avgusta v Cerovcu. 1. Ob 7. uri zjutraj je sprejem hrvaških in slovenskih gostov v Ormožu; 2. ob 8. uri sprejem gostov v Ljutomeru na kolodvoru; 3. ob 10. uri pozdrav gostov na Vrazovem domu po predsedniku pripravljalega odbora in hišnem gospodarju; 4. ob 10. uri cerkveni govor in sv. maša v kapeli pri Vrazovem domu; pridiguje vlč. g. dr. Anton Medved, profesor v Mariboru; med sv. mašo poje slav. ljutomersko pevsko društvo; 5. ob 12. do 12. ure slovenski banket v slavnostni uti; udeležiti se ga morejo le oni, ki se zanj pri tajništvu oglašajo vsaj do 18. t. m. ter vpošljejo znesek 5 K; 6. ob 12. hrvaški slavnostni govor g. dr. Antona Kučera, predsednika „Matice Hrvatske“; po govoru razkritje spominske plošče na Vrazovem domu in vsajanje spominske lipe; za tem slovenski slavnostni govor g. dr. Fr. Hlešiča, predsednika „Matice Slovenske“; — Med posameznimi točkami sporeda svira sl. varaždinska mestna godba in nastopajo razna pevka društva. — Od 4. ure naprej bo prosta ljudska veselica z najraznovrstnejšim sporedom. — Za jedila in pijačo bo kar najbolj možno dobro poskrbljeno. — Za goste, ki pridejo v Ormož, in ne morejo peš v Cerovec (2 uri), bodo pripravljeni vozovi; prosimo samo, da bi se nas obvestilo, koliko oseb iz raznih krajev želi vozove, da jih moremo poskrbeti zadostno število.

Pripravljalni odbor.

*** Vrazova slavnost.** Udeležbo so doslej prijavili: slav. mestna občina ljubljanska, ki bo zastopana po odposlanstvu treh članov pod vodstvom županovim; slav. Čitalnica v Ormožu; Bralno društvo za Ljutomer in okolico; Murski Sokol v Ljutomeru; učiteljska društva za Ljutomerski okraj; učiteljsko društvo za ormoški okraj; požarna bramba v Ivanjkovcih; veteransko društvo pri Svetinjah.

*** S polnimi jadrji** pluje Plojeva „Sloga“ v liberalnem toku. Vzeli smo v roko danes došlo nam število ter videli, da bobna za Sokola v Ljutomeru, da razglasa ciril-metodarsko veselico v Framu, poroča o uspehih znane ciril-metodarije v Zaleu, hvali ustanovitve ciril-metodarije v Podsedri ter naznanja ustanovitev liberalne Prosvete istotako v Podsedri. O katoliško-narodnih organizacijah pa — nič. To je konzervativnost v liberalizmu!

*** Kaj se godi?** Znano je, da so vsi slovenski poslanci, bodisi katoliško-narodni, bodisi liberalni, sklenili v državnem zboru obstrukcijo, ker ponuja vlada Lahom vseučilišče, nam pa noče niti trohice obečati. Katoliško-narodni poslanci so držali pošteno svojo besedo, kakšni možje pa so liberalni poslanci, o tem nas obvešča „Slovenec“, ko pripoveduje, kako so vsi jugoslovanski poslanci sklepali obstrukcijo: „Niti en glas, niti besedica se ni zinila od nobene strani zoper obstrukcijo. Vsi, skoro polnoštevno zbrani poslanci so smatrali obstrukcijsko taktiko kot samo po sebi umevno in edino pravo. Navzoča sta bila zlasti tudi poslanca Hribar in Ploj in sta kakor vsi drugi, glasovala za označeni sklep. Kakor rečeno, ni nihče črnil besedice zoper obstrukcijo, kaj še, da bi bil kdo kaj drugega predlagal! Čudno je pa bilo vse-kakor, da je baron Bienenrth ob istem času informiral zastopnike nemških strank, da sta poslanca Hribar in Ploj zoper obstrukcijo... Mi smo to vest svoje-dobno zabeležili in izrazili svoje začudenje, kako pride ministrski predsednik do takih informacij, ki so v protislovju z jasnimi dogodki v „Vseučiliškem klubu“. Zdi se nam, da je sedaj zavesa padla, in da slovensko ljudstvo jasno vidi, kaj se godi. — Zopet vidimo Hribarja in Ploja v čudni vlogi, katere pač nihče ne

more in ne sme zagovarjati. Če se gode take reči, potem seveda, z Bogom vsa naša politika!

*** Korajžni Sokoli.** V Cerkljah na Kranjskem je priredil v nedeljo, dne 7. t. m. javno telovadbo Orel, ki so se je udeležili tudi Sokoli od Sv. Križa pri Kostanjevici. Ker pa so se Sokoli preveč surovo obnašali, se jim je lepo uljudno povedalo, naj se odstranijo. To pa je bojaželjne Sokole tako razkačilo, da so strgali slovensko zastavo. Potem pa so šli v cestni jarek oboroženi s koli in samokresi čakati, kedaj da se bodo jrnili Orli. Ko pa so Orli res prišli, je korajžnim Sokolom namah padlo srce v hlače in so jo popihali kakor zajčki.

Za naše vinorejce. Že takoj spomladi se je letos vsled mokrotnega vremena v spodnještajerskih vinogradih pojavilo več trsnih bolezni, ki so dosedaj uničile že večinoma vse nastavljeno grozdje. Vsled občutne peronospore pa je trsni les tako trpel, da še tudi prihodnje leto ni upati na mnogih krajih dobre letine. Zategadelj so poslanci zahtevali, da se da vinorejcem podpora. Na podlagi podatkov državnega vinorejskega nadzornika se je vlada odločila dati iz državnega fonda za uime in deloma iz fonda za brez-obrestna posojila podpore potrebnim vinorejcem. Poljedelsko ministrstvo je odločilo v pretečenem mesecu nadaljni znesek 32.000 K za podpore. Vinorejci, prosite torej takoj za podpore!

*** Gospodinjka šola** v Ljubljani. Meseca oktobra se otvori 13. tečaj gospodinjke šole, ki bo trajal 12 mesecev. Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom č. gg. sester iz reda sv. Frančiška. Zavod je v posebnem poslojpu poleg Marijanišča na Spodnjih Poljanah v Ljubljani. — Pouk, ki je slovenski in brezplačen, zavzema poleg verouka, vzgojeslovja, zdravoslovja, ravnanja z bolniki, spisja in računstva vse one predmete, ki jih mora umeti vsaka dobra gospodinja, zlasti se pa poučuje teoretično in praktično o kuhanju, šivanju (ročnem in strojnem), pranju, likanju, živinoreji, mlekarstvu, vrtnarstvu itd. Gojenke se istotako vežbajo v gospodinskem knjigovodstvu ter v ravnanju z bolniki in z bolno živino. — Gojenke, ki se žele učiti nemškega jezika, dobe v tem predmetu brezplačen pouk in priliko, da se v enem letu zadosti privadijo nemškemu jeziku. — Gojenka, ki bo sprejeta v zavod, plača na mesec za hrano, stanovanje, kurjavo, razsvetljavo, perilo, to je sploh za vse, 30 K, ali za ves tečaj 360 K. — Vsaka gojenka mora prinesiti po možnosti naslednje obleke s seboj: Dve nedeljski obleki, tri obleke za delo, dva para čevljev, nekaj belih in barvnih jopic za ponoči, štiri barvana spodnja krila, dve beli spodnji krili, šest srajc, šest parov nogavic, deset do dvanajst žepnih robcev, šest kuhinjskih predpasnikov in tri navadne predpasnike. (Predpasniki za delo se tudi pri-skrbe v zavodu proti plačilu.) Če ima katera več obleke, jo sme prinesiti s seboj. — Deklice, ki hočejo v-stopiti v gospodinjko šolo, morajo: 1. dovršiti že 16. leto; le izjemoma, v posebnega ozira vrednih slučajih se more dovoliti sprejem mlajših učenk; 2. znati čitati, pisati in računati; 3. predložiti zdravniško spričevalo, da so zdrave; 4. predložiti obvezno pismo staršev ali varuha, da plačajo vse stroške; 5. zavezati se, da bodo natančno in vestno izvrševale vsa dela, ki se jim nalože, ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu. — Prošnje za sprejem, ki jim je predložiti šolsko in zdravniško spričevalo ter obvezno pismo staršev, oziroma varuha, naj se pošljejo do 10. septembra t. l. glavnemu odboru c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani. — V prvi vrsti se v gospodinjko šolo sprejemajo deklice, ki imajo domovinsko pravico na Kranjskem; če bo pa v šoli prostora, se bodo sprejemale tudi prosilke drugih dežel.

*** Slovansko narodno-gospodarsko društvo** priredi dne 14. in 15. avgusta 1910 v Ljubljani prvi slovenski narodno-gospodarski shod. Na shodu bodo odlični slovenski narodno-gospodarski strokovnjaki podajali poročila. — Shod bo odprt dne 14. avgusta ob 9. uri dopoldne v Narodnem Domu v Ljubljani. Popoldne ob 3. uri bodo posvetovalne seje, in sicer: vseobčna narodno-gospodarska, poljedelska, obrtna in trgovinska. — Prijave k shodu sprejema ter vse natančnejše pove „Slovanska společnost narodohospodarska“, Dunaj I., Wipplingerstr. 22.

Nedeljski počitek v lekarnah. C. kr. namestništvo v Gradcu je določbe glede nedeljskega počitka v lekarnah v toliko spremenilo, da bo v krajih, kjer se nahaja več kot ena lekarna, vsako nedeljo pri rav-nem številu lekarn polovica istih od 1. ure popoldne v nedeljo do ponedeljka do 7. ure zjutraj zaprtih, pri neravnem številu lekarn se pa mora držati novih določil manjši del lekarn. Menjavanje glede nedeljskega počitka se uravna koncem / decembra / vsakega leta.

*** Število vseh Slovanov** je vsled hitre množitve naraslo na 160 milijonov. Ako bo slovansko prebivalstvo naraščalo tako v bodoče, bi utegnili v dveh desetletjih doseči 200 milijonov.

*** Novi stokrski bankovci.** Avstro-ogrška banka bo izdala z 22. avgustom t. l. nove 100kronske bankovce z datumom 2. januarja 1910. Stare 100kronske bankovce od 2. januarja 1902 se more zamenjati do 31. avgusta leta 1912 pri avstro-ogrski banki. Novi bankovci so 16,3 cm dolgi in 10,8 cm široki.

*** Slovenci v Nemčiji.** Iz Hamborna na Poren-skem se nam poroča: V nedeljo, dne 31. julija je naše društvo sv. Barbare priredilo veselico s tombolo in igro „Repoštev“. Popotni rokodelci Krempel iz Semni-ka pri Zagorju, Smola iz St. Vida pri Zlatičini in